ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਅਨਜ
ਬਨਾਮ
ਰਾਜ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7011 ਦੀ 2013)
ਜੁਲਾਈ 28, 2022
[ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਸੀ. ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ, 1962 – ਧਾਰਾਵਾਂ 24(2), 33(2) – ਕੀ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਧਾਰਾ 33(2) ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਬਿਨਾਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 24(2) ਅਧੀਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ – ਫੈਸਲਾ: ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 24(2) ਅਧੀਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ – ਜਬ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸਲ ਕਾਰਵਾਈ, ਭਾਵ, ਨਿਰਵਾਹ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ, 1962 – ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ – ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ, 1962 – ਧਾਰਾ 33(2) – ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ, 1894 – ਧਾਰਾ 3(ਐਫ) – ਕੀ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਲੂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ – ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ 33(2) ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ—ਇਸਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ 'ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ' ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ–ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਆਧਾਰਭੂਤ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ – ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਮਾਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਧਾਰਾ 3(ਐਫ) ਦਾ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਜੋ "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਉਲਲੇਖਿਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ - ਫੈਸਲਾ: ਇੱਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ(ਾਂ) ਅਧੀਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੀ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਰੀ ਮਟੀਰੀਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ(ਾਂ) ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਣ, ਬਿਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਝਾਤ ਪਾਏ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ– 'ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ'; 'ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨਾ'– ਦਾ ਅਰਥ– ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ– ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ, 1962ਐਸ.ਐਸ.24(2), 33(2)।

ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 7011-13/2013, 9002- 9003/2013 ਅਤੇ 7017-19/2013 ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਕੇਐਚਬੀ (ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ)/ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ (ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ, 1962) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸਵੀਕਾਰਯ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ/ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਅਸਵੀਕਾਰਯ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੇਐਚਬੀ/ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸਵੀਕਾਰਯ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ

ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਪਰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 21]

ਓਫਸ਼ੋਰ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਬੈਂਗਲੋਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2011) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 139 : [2011] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 453 – ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ।

1.2 ਇੱਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ(ਾਂ) ਅਧੀਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੀ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਰੀ ਮਟੀਰੀਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ(ਾਂ) ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਣ, ਬਿਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਝਾਤ ਪਾਏ। [ਪੈਰਾ 22][1028-ਈ]

1.3 ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੇਐਚਬੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ। ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਇਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਧਾਰਾਵਾਂ 18 ਅਤੇ 18ਏ ਅਧੀਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 2(ਐਨ) ਅਨੁਸਾਰ 'ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੇਐਚਬੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਲਾਨਾ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ। ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਐਚਬੀ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਬਜਟ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਭੇਜਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਲੈਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 20 ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਬਜਟ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗੀ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ. ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਬਜਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਏ ਅਨੁਪੂਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਬਜਟ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ 20 ਅਤੇ 21 ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਦਲੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੇਅਰ ਪੜਚੋਲ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਕਤ. ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੈ ਰਕਮ ਦਾ 20 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨੰਗੀ ਪੜਚੋਲ KBH ਦੇ ਅਧਿਆਇ-III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਤੋਂ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਟ, ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹ KHB ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਲੈਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸਕੀਮਾਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ, ਸਾਲਾਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਬਜਟ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੱਕ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ KHB ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੀਮਾ. [ਪਾਰਾ 25, 26][1033-D-H; 1034-ਏ-ਡੀ]

1.4 KHB ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੁਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 18-23 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ KHB ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਮਤਲਬ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਾਂਗੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਅਤੇ (2) ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਫਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ

ਲਿਆਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਕਾਰਜਾਨੂਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ KHB ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂਕਰਨ ਲਈ ਕਦੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਕਾਰਜਾਨੂਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ KHB ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਅਗਾਊਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 27]

1.5 ਹੁਣ, ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਾਨੂਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ KHB ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ' ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ KHB ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ(ਾਂ) ਕਦੋਂ ਕਾਰਜਾਨੂਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣੇਗੀ? 'ਕੋਈ ਵੀ' ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਕਿ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਵਿੱਚ 'ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ' ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ KHB ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਤਦ ਤਕ ਕਾਰਜਾਨੂਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਦ ਤਕ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵਰਜਿਤ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਕਾਰਜਾਨੂਕਰਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦ ਤਕ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਅਤੇ (2) ਅਧੀਨ ਸਕੀਮਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਮੰਡਲ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਉੱਥੇ ਸੀ ਅਧੀਨ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24. ਯਕੀਨਨ, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ KHB ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਪਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਲੇਬਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ, ਕੇ.ਐੱਚ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ. ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ। ਦੇ ਉਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਧਾਰਾ 24(2) ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ KHB ਨੂੰ ਅੱਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡੇ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਉਪ-ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ KHB ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ. [ਪਾਰਾ 28, 29][1034-H; 1035-ਏ-ਐਚ]

1.6ਇਹ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਊਸਿੰਗ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਘਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ, 'ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ' ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ KHB ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33(2) ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ

ਦੇਣਾ/ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ KHB ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ੀ ਅਰਥ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸਾਰਨ, ਬਲੈਕਸ ਲਾ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਦਸਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 'ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ' ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅਰਥ KHB ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 24(2) ਅਤੇ 33(2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ' ਜਾਂ 'ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:(1) ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾ ਜਾਂ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ;(2) ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ; (3) ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। [ਪੈਰਾ 30]

1.7 ਧਾਰਾ 33 ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 2016 ਵਿੱਚ ਐਕਟ 24 ਦੇ 2016 ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਬਦਲਾਅ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।ਧਾਰਾ 33 ਚੈਪਟਰ-IV ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ KHB ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਧਾਰਾ 33(1) ਅਧੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 'ਸਹਿਮਤੀ' ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ-ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਖਰੀਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨੋਟ ਕਰਨ ਯੋਗ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਖਰੀਦਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ। [ਪੈਰਾ 31, 32][1037-B-D]

1.8 ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ, KHB ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਖਰੀਦ, ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਲੀਜ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ 5 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ, ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਅਵਧੀ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੈ।ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ KHB ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜੋ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਫ਼ਾ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਫ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਖਰੀਦ L.A. ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ KHB ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ L.A. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 33-35]

1.9 ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (1) ਦਾ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਸੋਧ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ (ਮੈਸੂਰ ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਸੋਧ) ਐਕਟ 17 ਦੇ 1961 ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ-'ਏ' ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 15.12.1998 (ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ)ਨੰਬਰ 1361 ਦੇ 2021 ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਕਲੋਜ਼ (ਸੀ) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਲਈ ਭੂਮੀ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਧੀਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4(1) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਸਾਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੂਮੀ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 4(1) ਅਧੀਨ

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਔਪਚਾਰਿਕ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਾਲ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਠੋਸ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਕਲ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੰਨਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਬੇਤੁਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 36, 37]

1.10 ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਿਆਂ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਥੇ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮੰਡੇਟ ਨੂੰ ਨਿਕਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਦੀ ਸਕੈਨਿੰਗ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ/ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ/ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਟੀ.ਐਨ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਜੋ ਟੀ.ਐਨ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਆਵਾਸ ਬੋਰਡ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਡੇਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਨੂੰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 38, 39]

1.11 ਇਸ ਲਈ, ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਲੂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਦੀ ਝਲਕ ਹੀ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ 'ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ' ਨੂੰ ਸਮਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਰੂਰ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਸ ਆਧਾਰਭੂਤ ਤੱਥ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਉੱਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜੋ ਇਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਭਾਵ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(ਐਫ) ਜੋ ਕਿ "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਵਜੋਂ ਮਾਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਰੇ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਟੀ.ਐਨ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33(2) ਦੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਐਕਟ/ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 40]

1.12 ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਰਿਆਪਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰਕ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਕਾਰਨ ਧਾਰਕ/ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5ਏ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਐਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਗੁਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਨੰਬਰ 1361/2021 ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੀ ਮਰਹੂਮ ਮਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 5ਏ ਅਧੀਨ ਐਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ

ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨਾਮਾਂ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। [ਪੈਰਾ 41][1041-ਬੀ-ਸੀ; 1042-ਏ]

1.13 ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਇਸ ਸਵਾਲ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਕਦੋਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੇ.ਐੱਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33(2) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸੰਕਲਪ ਲਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33(2) ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸੋਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 4(1) ਦੀ ਸੂਚਨਾ, ਜੋ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂ

1.14 ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32(1) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾਵਾਂ 18-24 (ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਅਧੀਨ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਕਦੇ ਕਦੇ ਅਜਿਹੀ ਸੌਂਪ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਜੋ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਨੰਬਰ 1361/2021 ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ, ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਤ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਖਰੀਦ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਰਥਕ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾਵਾਂ 18 ਤੋਂ 24 (ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 33(2) ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਧਾਰਾ 33(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ/ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਫਰੇਮਿੰਗ, ਅੰਤਮੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 43]

1.15 ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਜੇਕਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24(2) ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਭਾਵ, ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 44]

1.16 ਮੂਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਲਈ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

(i) ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 1361/2021 ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਮੂਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 01.12.2020 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5712/2012 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਜਿੱਥੇ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਉਲਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਅਨੁਸਾਰਨਾਲ, ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਨਤੀਜਤਨ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 25184/2011 ਜਿਸ ਤੋਂ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5712/2012 ਉੱਠੀ ਸੀ, ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(ii) ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7011-13/2013, 9002- 9003/2013 ਅਤੇ 7017-19/2013 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰਾਂ 4625/2004, 18596/2006, 11568/2008 ਅਤੇ 47616/2004 ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 26.4.2013 ਨੂੰ ਆਏ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰਾਂ 1244-45/2009 ਵਿੱਚ ਆਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਰਤੂਅਲੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ (ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ.) ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹੋਣਾ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਸ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਬੰਧਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ/ਰਿੱਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18-23 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ ਹਨ। ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18-23 ਦੀ ਸਖਤ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਚਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 45]

ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1992 ਐਸ.ਸੀ. 1827 : [1991] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 375; ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1996) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 250 : [1995] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 663; ਮੁੰਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ (1973) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 337 : [1973] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 973; ਅਫਲਾਤੂਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ (1974) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 285 : [1975] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 802; ਅਰਨਾਲਡ ਰੋਡਰਿਕਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਾਜ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1966 ਐਸ.ਸੀ. 1788 : [1966] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 885; ਪੰ. ਲੀਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ [(1975) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 547 : [1976] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 341 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1991] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 375 ਪੈਰਾ 3 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1995] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 663 ਪੈਰਾ 5 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1973] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 973 ਪੈਰਾ 13 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1975] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 802 ਪੈਰਾ 19 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1966] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 885 ਪੈਰਾ 19 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ [1976] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 341 ਪੈਰਾ 19 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2011] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 453 ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 21

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4986 ਦਾ 2022.

ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 01.12.2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5712 ਦਾ 2012 (ਐਲ.ਏ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ.).

ਨਾਲ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰਬਰ 7011-7013, 9002-9003 ਅਤੇ 7017-7019 ਦਾ 2013.

ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਵੀ. ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਯਣ, ਬਸਵਾਪ੍ਰਭੂ ਐਸ. ਪਾਟਿਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਸ. ਕੇ. ਕੁਲਕਰਨੀ, ਐਮ. ਗਿਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਅੰਕੁਰ ਐਸ. ਕੁਲਕਰਨੀ, ਮਿਸ ਉਧਿਤਾ ਚਕਰਵਰਤੀ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਪਾਟਿਲ, ਅਨੁਪ ਜੈਨ, ਵਿਦਿਤ ਮੋਂਗਾ, ਮਿਸ ਸੁਭਿਕਾ ਸਲੂਜਾ, ਬਾਲਾਜੀ ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਰਾਘਵੇਂਦਰ ਐਸ. ਸ੍ਰੀਵਾਤਸਾ, ਮਨਮੋਹਨ ਪੀ. ਐਨ., ਲਿਖੀ ਚੰਦ ਬੋਂਸਲੇ, ਮਿਸ ਕੋਮਲ ਮੁੰਧਰਾ, ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਮਾਡਿਯਾਲ, ਸੁਧਾਂਸੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਮਿਸ ਰਾਖੀ ਐਮ., ਵੈਭਵ ਸਭਰਵਾਲ, ਮਿਸ ਸ੍ਰਤੀ ਅਯਰ, ਮਿਸ ਨੇਹਾ ਜੈਨ, ਵੀ. ਐਨ. ਰਾਘੁਪਤੀ, ਐਮ.ਡੀ. ਅਪਜ਼ਲ ਅੰਸਾਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲੱਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ. ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1. ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ 1361 ਦਾ 2021 ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ, "ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 24(2) ਅਧੀਨ ਸਨਮਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।" ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਵਾਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਜਲਦੀ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਕਤ ਆਮ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਬਚਿਆ ਹੋਵੇ, ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਭਵਿੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

2. ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ, (ਇਥੇ ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ "ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ" ਕਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਨੂੰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਅਕੋਮੋਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਉਪਾਅ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ "ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ."), ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 33(2) ਅਧੀਨ ਜਬਰੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਰਿਚਯ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਭਰਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਗੇ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ
ਨੰਬਰ 1361 ਦਾ 2021

3. ਇਹ ਅਪੀਲ 'ਕੇਐਚਬੀ' ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 01.12.2020 ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਡਬਲਿਊਏ ਨੰਬਰ 5712 ਦਾ 2012 (ਐਲ.ਏ-ਕੇਐਚਬੀ) ਵਿੱਚ ਡਬਲਿਊਪੀ ਨੰਬਰ 25184 ਦਾ 2011 ਦੀ ਮਿਤੀ 29.05.2012 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 15.12.1998, (ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ) ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ, 1894 (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ "ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਕੇਐਚਬੀ ਦੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡਿਵੀਜਨਾਂ, ਨਾਮਤ: ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਅਰਬਨ ਅਤੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਰੂਰਲ, ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਕੇਐਚਬੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭੂਮੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ

ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਧਾਰਾ 3(ਸੀ) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੇਐਚਬੀ, ਨੇ ਧਾਰਾ 4(1) ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 18.4.2007 ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕੈਡੇਨਾਹੱਲੀ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਕੇ.ਆਰ. ਪੁਰਮ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੋ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 56 ਏਕੜ ਅਤੇ 37 ਗੁੰਟਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਕੇਐਚਬੀ ਦੀਆਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ। ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ 12.07.2007 ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ 18.08.2007 ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 13.08.2007 ਤੋਂ 24.08.2007 ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਮਿਤੀ 26.3.2009 ਦੇ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੂਚਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵ, ਕੇਐਚਬੀ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ। ਇਹ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਅਤੇ ਦੋ ਸਥਾਨਕ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਸਿਜ਼ ਡਾਊਨ ਡੀ'ਸੌਜ਼ਾ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਅਤੇ 3 ਦੀ ਮਾਂ, WP ਨੰਬਰ 25184/ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ 2011 ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 28.7.2011 ਨੂੰ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਨੰਬਰ 25435/2010, 23002/2010 ਅਤੇ 23083/2010, ਕੁਝ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸੇ ਹੀ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਿਰਫ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, 'ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ KHB ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ'। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 29.05.2012 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ, ਬਰਕਰਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸਬੰਧਤ ਸਕੀਮ ਐਕਵਾਇਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ, WP ਨੰ. 9593/2007 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਸਾਲ 1991 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, WP ਨੰ. 9593/2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ. ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (AIR 1992 SC 1827)। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 29.06.2012, ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੇਤ 53 ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੋ ਥਾਵਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਕੈਡਨਹੱਲੀ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਕੇ.ਆਰ. ਪੁਰਮ ਪਿੰਡ, ਸਨ KHB ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। 04.09.2012 ਨੂੰ, ਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਕਤ ਸਾਰੀਆਂ 53 ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ 4.9.2012 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'H' ਅਨੁਸਾਰ। 30 ਏਕੜ ਅਤੇ 31⁄2 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 56 ਏਕੜ ਵਿੱਚੋਂ 37 ਗੁੰਟੇ ਅਤੇ 37 ਗੰਟੇ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਾਕੀ ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। KHB ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਮ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ 29.05.2012. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਿਤੀ 01.12.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 5712/2012 ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਫਰੇਮਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ KHB ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਲਡ ਕਰਨਾ: -

"ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ, ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਭੂਮੀ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਧੀਨ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।"

ਇਹ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ SLP(C)No.1361/2021 ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਈ ਹੈ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ KHB ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। 'ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ' ਸ਼ਬਦ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: -

KHB ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਦੋ ਲਗਾਤਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ; ਇੱਕ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਅਧੀਨ KHB ਐਕਟ ਦੀ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਪਰ KHB ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ KHB ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ KHB ਦੇ ਉਦੇਸ਼(ਆਂ) ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। KHB ਐਕਟ ਨੂੰ 9 ਮਾਰਚ, 1993 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਅਤੇ KHB ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਨੇ L.A. ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ KHB ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ L.A. ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਕੇਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਨੂੰ KHB ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ (TNHB ਐਕਟ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਹ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। TNHB ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49(1)(b) ਅਧੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਵਿਰਤੁਅਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਕੇਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 'ਤੇ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, KHB ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ।

5. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਰ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਸੰਕਲਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵੇ ਉਠਾਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ KHB ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸਕਣ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਜਲਦੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਂਗੇ ਜੋ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਸਵਾਲ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ: -

ਜਦੋਂ ਲਾਗੂ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅੰਤਿਮਕਰਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 4(1) ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਅਸਪ□ਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 5ਏ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਐਤਰਾਜ਼ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। (ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਹੂਮ ਮਾਂ ਨੇ 17.09.2007 ਨੂੰ ਐਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 5ਏ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਹੋਈ ਸੀ)। ਜੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਅਧੀਨ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 33(2) ਅਧੀਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 (1) ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 24(2) ਅਤੇ 33(2) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰੇਗਾ। ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਐਲ.ਏ.

ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(ਐਫ) ਦੁਆਰਾ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 17 ਤੋਂ 24 ਤੱਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਲੀਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਅਧੀਨ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ, ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਆਫ ਟੀ.ਐਨ. & ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ (1996) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 250।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7011-7013 ਦੇ 2013, 7017-7019 ਦੇ 2013 & 9002-9003 ਦੇ 2013

6. ਇਹ ਸਾਥੀ ਅਪੀਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਅਧੀਨ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 1361/2021 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬਿਲਡਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਪੂਰੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।

6.1 ਸਹਾਇਕ ਅਪੀਲਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਬੰਧਤ ਵੇਰਵੇ, ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

6.2 ਇਹ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਵੇਰਵੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯਾ ਤਾਂ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਰਚਨਾ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 7011-7013 ਦੇ 2013 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਐਸ. ਉਦਯ ਸ਼ੰਕਰ) ਨੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.ਨੰਬਰ 46250/2004 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੀ.ਏ.ਨੰਬਰ 7017-7019 ਦੇ 2013 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ (ਬੀ.ਐਨ. ਬਾਇਰੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਨੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.ਨੰਬਰ 47616/2004 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਧੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 31.03.2001 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 10.5.2002 ਦੀ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 8902-9003 ਦੇ 2013 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 18596/2006 ਅਤੇ 11568/2008 ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਸਬੰਧੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਧੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 01.04.2005 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਐਲਾਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 02.11.2006 ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 06.02.2009 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਾਂਝਾ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 06.02.2009 ਨੂੰ ਵਾ.ਏ. ਨੰਬਰ 1244-45/2009 (ਐਲ.ਬੀ-ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ.) ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 28.06.2012 ਵਿੱਚ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.ਨੰਬਰ 9593/2007 ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7011-7013 ਦੇ 2013 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਨੰਬਰ 46250/2004 ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਆਇਆ, ਵਾ.ਏ. ਨੰਬਰ 1244-45 ਦੇ 2009 ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਵੀ.ਪੀ ਨੰਬਰ 18596/2006 ਅਤੇ ਵੀ.ਪੀ ਨੰਬਰ 9593/2007 ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ.ਪੀ ਨੰਬਰ 47616/2004 ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ।

7. ਰ੍ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1244-45 ਦੇ 2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਕਿ

ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲਾਈ ਧਾਰਾ 4(2) ਦੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 26.04.2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6 ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

“6. ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕੋ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੋ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।”

ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 7 ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"7. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਜੋਂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।"

8. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਤੋਂ 24 ਤੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 14, 15 ਅਤੇ 18 ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: -

"14. ਸੈਕਸ਼ਨ-18 ਤੋਂ 24 ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਲੈਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਕੀਮ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਲੈਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਕੇਵਲ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਤਿਆਰੀ, ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਲੈਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਬਜਟੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਖਰੀਦ, ਸਟਾਫ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ-18 ਤੋਂ 23 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ-18 ਤੋਂ 23 ਦੀ ਸਖਤ ਪਾਲਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਲੈਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਸਲ ਅਮਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।

15. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਨੁਸਾਰਨਾ, ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਨਿਰਣਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਂ ਕੇ ਉਕਤ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

16...

17...

18. ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ-24 ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਨਿਰਣਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

9. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਮਿਤੀ 26.04.2013 ਨੂੰ ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1244-45/2009 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਵਿੱਚ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 18596/2006 ਅਤੇ 11568/2008 ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9002-9003/ 2013 ਨੂੰ ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1244-45 ਦੇ 2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 26.04.2013 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਦਿਨ, ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1244-45/2009 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 46250 ਅਤੇ 47616 ਦੇ

2004 ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ। ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7011-7013/2013 ਅਤੇ 7017-7019/ 2013 ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1244-45/ 2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 26.04.2013 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਮ ਦਾਅਵੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੀ.ਏ.ਨੰਬਰ.7011-7013, 9002-9003 ਅਤੇ 7017-7019 ਦੇ 2013 ਵਿੱਚ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਅਧੀਨ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18-23 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਖਰੀਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਚੂੰਕਿ, ਖਰੀਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ(ਾਂ) ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਗਿਆ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਰਥਕ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਮੋਹੰਮਦੀ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਨੰਬਰ.1361/2021 ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18-23 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33 (2) ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਟੇਟਡ ਆਮ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਸੰਕੇਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਖੋਜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਉਥੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਖਰੀਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਵਾਲ ਕਿ 'ਖਰੀਦ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨਾ' ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰੀਦ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ, (ਖੇਡਬੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਿ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਜੋ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੇਡਬੀ ਅਧੀਨ ਅਨਿਵਾਰਯ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 (2) ਅਧੀਨ, ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ਼ ਦੇ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਐਲਾਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ/ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਟੀਐਨਐਚਬੀ ਐਕਟ (ਜਿਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ, 1961 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਥੇ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਖੇਡਬੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਰੀ ਮਟੀਰੀਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਖੇਡਬੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਖੇਡਬੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਟੀਐਨਐਚਬੀ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਅਤੇ ਨਿਰਾਧਾਰ ਹੈ। ਖੇਡਬੀ ਵਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਖੇਡਬੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਫਿਰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਖੇਡਬੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਖੇਡਬੀ ਵਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਖੇਡਬੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੁਕਾਵਟ ਖੇਡਬੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਅਧੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੇ ਗਠਨ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਡਬੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 (2) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਸਕੀਮ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿਜ਼, ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਮਲੀਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

13. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ਼ ਦੇ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ। ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਵਲੋਂ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 23 ਤੋਂ ਅੱਗੇ, ਸਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਲਲੇਖਾਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ/ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕੀਏ। ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1865-66 ਅਤੇ 1868-70 ਦੇ 1992 ਵਿੱਚ ਉੱਠੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਅਪੀਲਾਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਚ ਦੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਨ ਜਿਥੇ ਇਸਨੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਅਮਲੀਕਰਨ ਲਈ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਤਿੰਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ਼ ਦੇ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਮੁੰਚੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨ

"ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਟੇਟ ਆਫ ਟੀ.ਐਨ. ਬਨਾਮ ਏ. ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸੁਫ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੈਂਡ ਏਕੁਇਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 70 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਫਰੇਮਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਯੋਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਥੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 7 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

"ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਸਕੀਮ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੈਂਡ ਏਕੁਇਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਤੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

(ਅਧੀਨ ਰੇਖਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ)

14. ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ:-

"ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦੋ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰੈਫਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸੁਫ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਵੀਡੀਓ ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 16.09.1993।" 15. ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 24 ਤੋਂ 33 ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਕਾਲਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 24 ਤੋਂ 28 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:-

15. ਐਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 24 ਤੋਂ 33 ਹਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦਾ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ. ਪੈਰੇ 24 ਤੋਂ 28 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ: -

"24. ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ: ਜਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਜੋਂ ਦੱਸਿਆ

ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਰਾਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਜਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੇ ਅਤੇ ਜਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਜਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੈਧ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੀਮ ਦੀ ਰਚਨਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਸਕੀਮ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਰੂਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੌਕੇ ਦਾ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬੀ-ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਦੀ ਰਚਨਾ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੈਧ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੋਵੇ। ਉਕਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਜਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀਖਿਆ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਮੀਨ ਸਕੀਮ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ ਜੋ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਆਪਤੀ ਜਤਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਕੀਮ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 56 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 229, ਪੈਰਾ 11)

"ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਭੂਮੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ", ਮੱਦਰਾਸ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ।

25. ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਧਾਰਾ 35 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਮੁੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਲੂ ਹੈ।

26. ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਅਸਰ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਲਈ ਭੂਮੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦਾ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇੱਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤਾਂ ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਰਕਸੰਗਤਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈਏ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਲਵੇ ਦਾ ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਕਤ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ।

27. ਅਰਨੋਲਡ ਰੋਡਰਿਕਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਕਿ ਭੂਮੀ ਦੀ ਲੋੜ "ਉਕਤ ਭੂਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ" ਹੈ, ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਬਾਬੂ ਬਰਕਿਆ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ (ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਪੰਨਾ 137) ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ ਝੰਡੂ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬੀ-ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਦੇਸ਼ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਾਬੂ ਬਰਕਿਆ ਠਾਕੁਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਂਜੀ ਮੁੰਜੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ "ਬੇਘਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਹੂਲਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ (ਅਤੇ ਕਿ) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਭਾਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਭਲਾਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਚਿੰਤਾ ਹੈ"

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਦਬਾਅ ਤੀਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ (ਬਹੁਮਤ) ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।"

28. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਸਾਈਟਾਂ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਲਈ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਈਟਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਾਈਟਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਾਈਟਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਏਗੀ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

16. ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 29 ਤੋਂ 33 ਤੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

"29. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਹਾਊਸਿੰਗ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤਬ ਤੱਕ ਖਰੀਦੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ VII ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

30. ਅਫਲਾਤੂਨ ਬਨਾਮ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਆਫ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਭਾਵ, ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਧਾਰਾ 12(1) ਅਧੀਨ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਧਾਰਾ 7 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 12(3) ਅਧੀਨ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ: (SCC pp. 294-95, para 23)

"ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1959 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਹੋਣ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਪਟਨਾ ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮੀਦੇਵੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਵੇਖੋ)। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹੋਰ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਅਸਲ ਵਿਕਾਸ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ 12 ਸਿਰਫ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਖਰੀਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸੰਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 12(3) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਖਰੀਦ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

31. ਇਹ ਗੌਰ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1957 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨਣ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਕਰਵਾਏਗੀ। ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ (i) ਜੇਕਰ ਉਹ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਲਿਖਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ (ii) ਜੇਕਰ ਖੇਤਰ ਵਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਸਬੰਧਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਨੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

32. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਉਦ੍ਧ□ਤ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸਮਾਨਤਾ ਨੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਧਾਰਾਵਾਂ 37 ਤੋਂ 56 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ 35 ਅਤੇ 36 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਅਧੀਨ ਵੀ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ।

33. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਐਕਟ/ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 37 ਤੋਂ 56 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀਮਾਂਕਣ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂਨ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੈਪਟਰ VII ਅਧੀਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਨਾ ਕਹੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ (ਭਾਵ, ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਯੋਜਨਾ) ਜੋ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਸਿਦਾਂਤ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਤਲਬ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

17. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਟੀ.ਐਨ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 1961 ਦੇ ਮੱਦਰਾਸ ਸਟੇਟ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਟੀ.ਐਨ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਉਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਫਿਰ, ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਸਿੱਖਿਆ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ (ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਇਹ ਉਹ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦੁਰਭਾਗਿਆਪੂਰਣ

“ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਔਖਾ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੋਹਦ. ਯੂਸੁਫ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਐਕਟ/ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 37 ਤੋਂ 56 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।”

18. ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਦੇ ਚੈਪਟਰ VII ਅਧੀਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਐਕਟ. ਅੱਗੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲੈਂਡ ਏਕਵਾਇਜੀਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਾ ਕਹੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹਾਊਸਿੰਗ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾ (ਭਾਵ, ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਯੋਜਨਾ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੋਹਦ. ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।” ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਪ□ਟਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਫਲਾਤੂਨ ਬਨਾਮ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਆਫ ਦਿੱਲੀ [(1975) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 285] ਅਤੇ ਅਰਨੋਲਡ ਰੋਡਰਿਗਜ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1966 ਐਸ.ਸੀ. 1788] ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਟ ਲੀਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ [(1975) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 547] ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁੰਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ – ਜਵਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 24-33 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1865-66, 1868-70 ਆਫ 1992 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਅਪੀਲਾਂ ਉੱਠੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1865-66, 1868-70 ਆਫ 1992 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

20. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਧਿਆਨਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਟੀ.ਐਨ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਹਾਊਸਿੰਗ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤਬ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਟੀ.ਐਨ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 7 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਮਾਮਲੇ

(ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦੀ ਗਈ ਰਾਇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਐਕਟ/ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 37 ਤੋਂ 56 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ L. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੋਰ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਚਾਰਨ, ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ।

21. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ./ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੋਜਨਾ/ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ... ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੋਜਨਾ/ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ./ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੋਜਨਾ/ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਪਰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟਸ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਆਫਸ਼ੋਰ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਬੈਂਗਲੋਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ & ਓਰਸ. (2011) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 139 ਵਿੱਚ, ਜਿੰਨਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ:-

“85…… ਹਰੇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਐਕਸ ਵਿਸਰੀਬਸ ਐਕਟਸ।”

22. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ(ਾਂ) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਬੜਨ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰੀ ਮਟੇਰੀਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ(ਾਂ) ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਣ, ਬਿਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੇਖੇ।

23. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਦੇ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵਿਵਿਧ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵੱਲ ਸੰਦਰਭ ਕਰਾਂਗੇ। ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

“ਐਸ.2 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ:- ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਦਰਭ ਹੋਰ ਨਾ ਮੰਗਦਾ ਹੋਵੇ।-

(ਅ) “ਬੋਰਡ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ;

(ਐਫ) “ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਚੈਪਟਰ VI ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਤ ਖੇਤਰ ਲਈ;

(ਐਚ) “ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ; (ਆਈ) “ਜ਼ਮੀਨ” ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਲਾਭ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਸਥਾਈ ਤੌਰ ਤੇ ਜੁੜੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

(i) "ਜ਼ਮੀਨ" ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ

ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਧਰਤੀ;

(i-1) “ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਹੈ;

(n) “ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸਾਲਾਨਾ ਆਵਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜੋ ਬੋਰਡ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ;

24. ਅਧਿਆਇ III (ਧਾਰਾਵਾਂ 17 ਤੋਂ 32A) ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ:-

“17. ਬੋਰਡ ਦਾ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼. - ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ, ਬੋਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

18. ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ. - ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਾਮਤ:-

(a) ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ;

(b) ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਿਛਾਈ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਬਿਛਾਈ ਕਰਨਾ;

(c) ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਦਾ ਵੰਡ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਵੰਡ ਕਰਨਾ;

(d) ਮਨੁੱਖੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਰਹਿਤ ਆਵਾਸਾਂ ਦਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਢਾਹੁਣਾ;

(e) ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਢਾਹੁਣਾ;

(f) ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਨਿਰਮਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ;

(g) ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ;

(h) ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਬਦਲਾਅ;

(i) ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰ ਲਈ ਨਿਕਾਸੀ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਲਾਈਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਨਿਕਾਸੀ, ਸੀਵਰੇਜ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ;

(j) ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਪਾਰਕਾਂ, ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਰਕਾਂ, ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ;

(k) ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਵੱਛਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਨਦੀਆਂ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਟ ਜਾਂ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਸਮੇਤ;

(l) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ;

(m) ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ;

(n) ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ;

(o) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅੰਕੜੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨਾ;

(p) ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਸਕੀਮ ਦੀ ਆਮ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

18-ਏ. ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ। - ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ, ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਾਮਤ:

(a) ਖਰੀਦ, ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਫ਼ਾ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ;

(b) ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਬਿਛਾਉਣਾ ਜਾਂ ਬਿਛਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਬਦਲਾਅ;

(ਸੀ) ਨਿਕਾਸੀ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਕਾਸੀ ਸੀਵਰੇਜ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮ;

(ਡੀ) ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਈਟਾਂ ਦਾ ਵੰਡ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਵੰਡ;

(ਈ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉਚਾ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਵਧੀਆ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਉਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ;

(ਐਫ) ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲਗਾਤਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਹਵਾਦਾਰੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣਾ;

(ਜੀ) ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਵੱਛਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ;

(ਐਚ) ਪਾਰਕਾਂ, ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ, ਸਟੇਡੀਅਮ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਗਰਾਊਂਡ, ਸਕੂਲ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਬਜ਼ਾਰਾਂ, ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਸਟੈਂਡਾਂ, ਥੀਏਟਰਾਂ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ, ਡਾਕਘਰਾਂ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ, ਜਨਤਕ ਪਿਸ਼ਾਬਘਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਟ੍ਰੀਨਾਂ, ਪੈਟਰੋਲ ਸੇਵਾ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ, ਬੈਂਕਾਂ, ਦਫਨਾਉਣ ਅਤੇ ਸਸਕਾਰ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਾਈਟਾਂ।

19. ਸਾਲਾਨਾ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਜਟ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ।- (1) ਹਰ ਸਾਲ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬੋਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇਗਾ,-

(ਆਈ) ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ,

(ਦ੍ਵਿਤੀ) ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਬਜਟ,

(ਤ੍ਰਿਤੀ) ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਿਡਿਊਲ;

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।-

(ਅ) ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵੇਰਵੇ ਜੋ ਬੋਰਡ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(ਬੀ) ਕੋਈ ਵੀ ਉਦਮ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਆਯੋਜਿਤ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਿਲਡਿੰਗ ਮਟੀਰੀਅਲਾਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ।

(ਸੀ) ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(3) ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਰਸੀਦਾਂ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਰਾਜਸ੍ਵ ਖਾਤਿਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

20. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਬਜਟ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ। - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਸਮੇਤ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਬਜਟ ਅਤੇ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੋਧਾਂ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

21. ਮਨਜ਼ੂਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ। - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗੀ।

22. ਸੁਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਬਜਟ। - ਬੋਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਬਜਟ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਦਾ ਵਾਧੂ ਸ਼ਿਡਿਊਲ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ 20 ਅਤੇ 21 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਸੁਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

23. ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਣ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ। - ਬੋਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ;

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚੋਲਣ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੁਸਾਰਨ ਲਈ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਰਕਮ ਦੇ ਵੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

24. ਮਨਜ਼ੂਰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ। - (1) ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾਵਾਂ 20 ਅਤੇ 21 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ, ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ।

(2) ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਬੋਰਡ ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ,

ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

32.ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਕੀਮਾਂ, ਆਦਿ—(1) ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਤੋਂ 24 (ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉਸ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਆਮ ਜਾਂ ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

25. ਖੇਡਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਖੇਡਾ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ। ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਇਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਅਤੇ 18ਏ ਅਧੀਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(n) ਅਨੁਸਾਰ 'ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਖੇਡਾ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਲਾਨਾ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਖੇਡਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਬਜਟ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਅਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਡਿਊਲ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਭੇਜੇਗਾ। ਉਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਬਜਟ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਅਮਲੇ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਬਜਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਬਜਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸੁਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਬਜਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਤੇ 21 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

26. ਧਾਰਾ 23 ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੀ ਸਾਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਰੋਕਟੋਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂਰਤੀ ਲਈ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 17 ਤੋਂ 23 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਸਾਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਆਇ-III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਕੇਬੀਐਚ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਕੇਐਚਬੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਹੈ ਜੋ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲੇ, ਸਾਲਾਨਾ ਆਵਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਜਮਾ ਕਰਨਾ, ਬਜਟ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਤਃ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਹੈ।

27. ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂਰਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ। ਧਾਰਾਵਾਂ 18-23 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਾਂਗੇ। ਧਾਰਾ 24 ਦੀਆਂ

ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਫਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24(1) ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਨੂੰ, ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ, ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕਾਰਜਾਨੁਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 24(1) ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਐਚਬੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਾਨੁਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਹੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਐਚਬੀ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕਾਰਜਾਨੁਰਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ।

28. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਾਂਗੇ ਕਿ ਕੇਐਚਬੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਾਨੁਰਤੀ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਜਤਾ ਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24(1) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ' ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਐਚਬੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣ

29. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੇਡਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਇੱਕ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਮਜਦੂਰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਕੀਨਨ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਕੇਵਲ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ ਜੋ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਬਤੌਰ ਅਪਵਾਦ, ਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਅਧੀਨ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਜਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਮਜਦੂਰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ, ਜੋ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੀ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗੀ।

30. ਇਹ ਗੱਲ ਬੇਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਬਿਨਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ, ਹਾਊਸਿੰਗ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ, 'ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ' ਦਾ ਭਾਵ KHB ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 33(2) ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ/ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ' ਦੇ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ KHB ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਉਕਤ ਭਾਵਾਂ ਲਈ ਬਲੈਕ ਲਾ ਵਰਡਬੁੱਕ, ਦਸਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 'ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅਰਥ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

(1) ਕਿਸੇ ਕਰਾਰ ਜਾਂ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ;

(2) ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ;

(3) ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

31. KHB ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ-IV ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"S.33. ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।- (1) ਦ ਬੋਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਖਰੀਦ, ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਲੈਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੋਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਈ ਲੀਜ਼.

(2) ਬੋਰਡ ਕਿਸੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੀ ਗਈ ਲੈਂਡ ਅਕੁਆਇਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲੈਂਡ ਅਕੁਆਇਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ,1894 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ,"

ਧਾਰਾ 33 ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 2016 ਵਿੱਚ ਐਕਟ 24 ਦੇ 2016 ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਬਦਲਾਅ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹੇ ਗਏ ਬਦਲੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਝਾਤ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

32. ਧਾਰਾ 33 ਚੈਪਟਰ-IV ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ (ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ.) ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਰੀਦ ਮੋਡ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੁਭਾਵ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਧਾਰਾ 33(1) ਅਧੀਨ ਖਰੀਦ ਲਈ, 'ਸਹਿਮਤੀ' ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ-ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਖਰੀਦਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਧਾਰਾ 33(1) ਅਧੀਨ ਤਿੰਨ ਮੋਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਅਗਾਊ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ।

33. ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ, ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਖਰੀਦ, ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਂਝ ਜਾਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਲੀਜ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜੇ ਇਹ 5 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ

ਲਈ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ, ਖਰੀਦ, ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ, ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਇਹ 5 ਸਾਲਾਂ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਲਈ ਹੈ।

34. ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਜ਼ਬਰੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

35. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਖਰੀਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਕੇ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ। ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

"ਐਸ.4 ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।-

(1) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ [ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ] ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ [ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ] ਲਈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ [ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ] ਚਾਹੀਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ [ਅਤੇ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ], ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰ ਦੀ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਵੇਗਾ [(ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਥੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)]."

36. ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 4(1) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:-

ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ,-

(1) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ,-

(a) "ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, "ਜਾਂ ਉਪ ਕਮਿਸ਼ਨਰ" ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ;

(b) "ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ, "ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਦਾਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਖੇਤਰਫਲ ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ" ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਬਦਲੇ ਜਾਣਗੇ;

(c) "ਕਿਹੇ ਗਏ ਇਲਾਕੇ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਾਕ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵ,-

"ਉਪ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਮਾਲਕ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਵੇਗਾ।" ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਸੀ. ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਵਿਆਖਿਆ. - "ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਥਾਵਾਂ" ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਰਾਜ ਸੋਧ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ (ਮੈਸੂਰ ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਸੋਧ) ਐਕਟ ਐਕਟ 17 ਦੇ 1961 ਰਾਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ-'ਏ' ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 15.12.1998 (ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ (ਸੀ)ਨੰਬਰ 1361 ਦੇ 2021 ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਖੰਡ (ਸੀ) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

37. ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 4(1) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਭਵਤ: ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਔਪਚਾਰਿਕ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਠੋਸ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਕਲ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਜਬੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਜਬਰੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਬੇਤੁਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

38. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ/ਅਸਤਿਤਵ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 9 ਵਿੱਚ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

"ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਇਸ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ/ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਵਰਗੇ ਸਰੀਰ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਅੰਤਿਮ ਯੋਜਨਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ।" ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬੀ/ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟੀ.ਐੱਨ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਿਕਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।"

ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਿਆਂ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਥੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮੰਡੇਟ ਨੂੰ ਨਿਕਾਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਦੀ ਸਕੈਨਿੰਗ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਿਆਂ, ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ/ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ/ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤਰਕ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

39. ਟੀ.ਐਨ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਜੋ ਟੀ.ਐਨ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ

ਆਵਾਸ ਬੋਰਡ ਲਈ ਹੀ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

40. ਇਸ ਲਈ, ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਲ.ਏ.

ਐਕਟ ਨੂੰ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਲੂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ 'ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ' ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧੀ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਵਜੋਂ ਮਾਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(ਐਫ) ਜੋ "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਟੀ.ਐਨ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਦੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਵਾਸ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਐਕਟ/ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

41. ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੈਂਡ ਏਕੁਆਈਜੀਸ਼ਨ ਐਕਟ (ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਕੇ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਪਰਿਯਾਪਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਨਾਂ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉੱਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਕਾਰਨ ਧਾਰਕ/ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5ਏ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਐਤਰਾਜ਼ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਗੁਆਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪੀਠ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਆਫਲਾਟੂਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(1) ਅਧੀਨ ਵਿਕਾਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(3) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪੀਠ ਦੁਆਰਾ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5ਏ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਫਲਾਟੂਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੂਚਨਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਹੋਰ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 5ਏ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਐਤਰਾਜ਼ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 33(2) ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਉਕਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਲਾਈਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਕਰ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ)ਨੰਬਰ 1361/2021 ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੀ ਮਰਹੂਮ ਮਾਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 5ਏ ਅਧੀਨ ਐਤਰਾਜ਼ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਤੱਥ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

42. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ KHB ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24(1) ਇਸ ਸਵਾਲ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ KHB ਕਦੋਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24(2) ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦੀ ਮੰਡੇਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਦ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, KHB ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੀ ਇਕੱਠੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਧਾਰਾ 33(2) ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸੋਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੀ ਸੂਚਨਾ, ਜੋ ਕਿ L.A. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਠੋਸ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਇਹ KHB ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, KHB ਦੀ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੁਰਥੀ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜ ਲਈ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਰਥਕ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।

43. ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ KHB ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। KHB ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32(1) ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ KHB ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾਵਾਂ 18-24 (ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਆਮ ਜਾਂ ਖਾਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਦੇ ਕਦੇ ਅਜਿਹੀ ਸੌਂਪ ਕੇਵਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਉਹ ਦਲੀਲ ਜੋ SLP(C)No.1361/2021 ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਤ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਅੰਤਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਕੀਮ ਦਾ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਰਥਕ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾਵਾਂ 18 ਤੋਂ 24 (ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 33(2) ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਸੰ

44. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਿਨਾਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 24(2) ਅਧੀਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਦਰਾਮਦ, ਭਾਵ, ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

45. ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

(i) ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 1361/2021 ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ (ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਡੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 01.12.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਉਲਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਨੁਸਾਰਨ, ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਨਤੀਜਤਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5712/2012 ਉੱਠੀ ਸੀ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 25184/2011 ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(ii) ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7011-13/2013, 9002-9003/2013 ਅਤੇ 7017-19/2013 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4625/2004, 18596/2006, 11568/2008 ਅਤੇ 47616/2004 ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 26.4.2013 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1244-45/2009 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਰਤੂਅਲੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸਕੀਮ ਦਾ ਹੋਣਾ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ/ਰਿਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 18-23 ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਾਹਿਰ ਹੈ, ਉਹ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹੁਣ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇ.ਐਚ.ਬੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 18-23 ਦੀ ਸਖਤ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਚਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਗੁਣ-ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਅਨੁਰਾਗ ਭਾਸਕਰ

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ।

(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ : ਪ੍ਰਿਯਾਂਸ਼ੁ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate